

Vaxholms kommun

Rektorn vid Rindö skola

Beslut för grundskola med fritidshem

efter tillsyn av Rindö skola
i Vaxholms kommun

Tillsyn av Rindö skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Vaxholms kommun under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Rindö skola besöktes av Skolinspektionen mellan den 6 mars 2012 och den 7 mars 2012.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Rindö skola har visat att rektorn tar ett övergripande ansvar som pedagogisk ledare och upplevs ha kunskap om såväl det dagliga arbetet som skolans inre arbete. Rektorn behöver dock ta ett större ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete i skolan, bland annat genom att tydligare planera och koppla uppföljningen av fritidshemmet till utbildningens mål.

Tillsynen har visat exempel på en undervisning som är inriktad på elevernas utveckling och lärande och att skolmiljön präglas av trygghet och studiero. Trots det behöver arbetet med att ge eleverna ett aktivt inflytande över utbildningen förbättras. Det finns i skolan ingen gemensam utformning för hur elevernas inflytande ska öka utifrån elevernas ålder och mognad. Bland annat behöver eleverna ges ett större inflytande över undervisningens innehåll.

Av tillsynen framgår det finns elever i Rindö skola som behöver få tillgång till psykologiska insatser men som av olika anledningar inte får detta.

Slutligen har tillsynen också visat att de individuella utvecklingsplanerna och åtgärdsprogrammen behöver förbättras. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Rindö skola i Vaxholms kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vaxholms kommun att senast den 2012-07-05 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

- Se till att utformningen av inflytandet anges i planeringen av verksamheten och skolan samt fritidshemmet har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad (1 kap. 10 §, 4 kap. 14 § första stycket skollagen, Lgr 11 avsnitt 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande)
- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem (4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, avsnitt 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar)

Särskilt stöd

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen)

Bedömning och betygssättning

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- Se till att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap. 132 § skollagen)
- Se till att det i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen)

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § skollagen)

Erbjudande av utbildning

Alla elever har inte lika tillgång till den utbildning som anordnas

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Erbjudande av utbildning.

I detta ingår att:

- För eleverna finns det en elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser (2 kap. 25 § skollagen)

Fritidshemmets innehåll och uppdrag

Fritidshemmet arbetar inte medvetet för att motverka traditionella könsmönster

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Fritidshemmets uppdrag och innehåll.

I detta ingår att:

- Se till att fritidshemmet arbetar medvetet för att motverka traditionella könsmönster (Lgr 11, avsnitt 1, Skolans uppdrag)

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Till följd av anmärkningarna ska **Ni senast den 2012-07-05** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Det finns inte för varje skolenhet en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen

Motivering:

Elever ska enligt skollagen ges inflytande över utbildningen. Formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter ålder och mognad. I läroplanen framgår att de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. Vidare ska eleverna enligt läroplanen ha ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Intervjuer och samtal med elever och personal visar att eleverna i Rindö skola har ett visst inflytande, bland annat över skolmiljön. Klassråd genomförs i alla klasser och skolan har ett aktivt elevråd som bland annat är delaktiga i planeringen av skolgemensamma aktiviteter och upprättandet av regler för skolgården. Dock visar tillsynen att elevernas inflytande behöver utvecklas. I intervjuerna med lärarna och eleverna ges exempel på hur läraren inom ämnet idrott och hälsa, låter eleverna påverka arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Intervjun med eleverna och lärarna visar dock att detta inte sker regelbundet i alla ämnen och att omfattningen av inflytandet är lärarberoende. I de planeringar som Skolinspektionen tagit del av anges inte heller utformandet av elevernas inflytande. Vidare uttrycker de äldre eleverna i samtal och intervjuer att de känner sig begränsade i sitt ansvarstagande för sin arbetsmiljö och det inre arbetet i skolan. De menar att skolan fortfarande är en "lågstadie-

skola", att det inte finns en tydlig progression i inflytandet efter ålder och mognad.

Sammanfattningsvis visar utredningen att eleverna inte ges ett aktivt inflytande över utbildningen i Rindö skola. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Vaxholms kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning:

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 och 14 §§ skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, avsnitt 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, avsnitt 2.8, Rektorns ansvar

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

Enligt skollagen ska rektorn se till att beslut fattas om åtgärdsprogram. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ge särskilt stöd. Av programmet ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av är det otydligt vilka behov eleven har och hur dessa ska tillgodoses. Vidare framgår inte, i något av de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av, hur och när åtgärderna ska följas upp och utvärderas. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av saknar överklagandehänvisning. Detta har rektorn själv uppmärksammat och åtgärdat.

Utredningen visar att åtgärdsprogrammen inte uppfyller författningarnas krav. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Vaxholms kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning:

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling

Motivering:

Enligt skollagen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Läraren ska också sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Vid Rindö skola skrivs individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen för alla elever i grundskolan. Skolinspektionen har tagit del av några av dessa från höstterminen 2011. I flera av dessa fattas omdömen i några ämnen. I flera omdömen framgår inte heller elevens utveckling i förhållande till kunskapskraven. Vidare framgår inte, i några individuella utvecklingsplaner, vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans arbete med att fortlöpande informeras vårdnadshavare om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Vaxholms kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering:

Enligt skollagen ska varje skolenhet systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Av intervjuerna med rektorn och fritidspersonalen framgår att arbetet med planering, uppföljning och utveckling av utbildningen är relativt nystartat. För fritidshemmet i Rindö skola finns ett måldokument där avsnitt från kapitel 2 i Lgr11 går igenom utifrån vad dessa innebär för fritidshemmets verksamhet.

För Rindö skolas fritidshem finns en separat kvalitetsredovisning upprättad. I denna definieras fyra övergripande kvalitetsmål (som är desamma som för grundskoleverksamheten), bland annat "Kunskap lärande och utveckling", där man bland annat avser att redogöra för hur verksamheten "arbetar utifrån de nationella styrdokument/ läroplanen". Såväl målen som uppföljningen av

arbetet behöver dock tydligare kopplas till fritidshemmets mål. En analys lyder till exempel "vi är på väg men kan ge mer i vidare arbete med den nya läroplanen". Det framgår inte heller hur skolan systematiskt följer upp och utvecklar fritidshemmet enligt identifierade utvecklingsområden.

Enligt skolans egna sammanställningar av elevernas resultat på de nationella ämnesproven i matematik och svenska för årskurs 3 och läsåret 2010/2011 som Skolinspektionen tar del av framgår att samtliga elever nått kravnivåerna. Detta överensstämmer dock inte med den nationella statistiken, där det framgår att det i såväl matematik som svenska finns elever som inte nått kravnivåerna på vissa delprov. Rektorn tar i intervjun upp att hon är medveten om skillnaden och menar att man i skolan framöver ska redovisa resultaten på ett annat sätt.

Sammanfattningsvis visar utredningen att rektorn inte tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Vaxholms kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning:

4 kap. 4 § skollagen

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning:**

Alla elever har inte lika tillgång till den utbildning som anordnas

Motivering:

Enligt skollagen ska det för eleverna i såväl förskoleklassen som grundskolan och grundsärskolan finnas elevhälsa, med tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagogiska insatser.

I intervjuerna uppger rektorn och representanter för elevhälsan att det finns elever i Rindö skola som de bedömer vara i behov av psykologbedömningar, men som inte får detta. Enligt rektorn och representanter för elevhälsan har skolan önskat få bedömningar för vissa elever hos kommunens centrala stödenhet, men några bedömningar har inte kommit till stånd.

Sammanfattningsvis visar utredningen att alla elever i Rindö skola inte har lika tillgång till den utbildning som anordnas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Vaxholms kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning:

2 kap. 25 § skollagen

Bedömningsområde: Fritidshemmet arbetar inte medvetet för att motverka traditionella könsmonster

Bedömning:

Fritidshemmet arbetar inte medvetet för att motverka traditionella könsmonster

Motivering:

I läroplanen anges att skolan och fritidshemmet har ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster. I läroplanen anges också att det sätt på vilket flickor och pojkar bemöts och bedöms, och de krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt.

I intervjuerna med rektorn och personalen framkommer att det finns en medvetenhet och vilja att arbeta med värderingar och attityder, bland annat vad gäller traditionella könsmonster. Av intervjuerna med rektorn och fritidspersonalen framgår dock att detta arbete inte sker systematiskt. I planen mot kränkande behandling finns en beskrivning av jämställdhetsarbetet på skolan. Här finns bland annat en rad mer och mindre konkreta åtgärder. Det framgår dock inte av någon dokumentation eller intervju hur skolan avser följa upp dessa åtgärder, eller någon redovisning av åtgärdernas utfall. Rektorn uppger i intervjun att det är ett område som man i skolan behöver arbeta ytterligare med.

Utredningen visar således att fritidshemmet inte medvetet arbetar för att motverka traditionella könsmonster. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Vaxholms kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning:

Lgr 11, avsnitt 1, Skolans uppdrag

Anmärkning:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Det finns inte för varje skolenhet en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp

Motivering:

Av skollagen framgår att det varje år ska upprättas en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra

kränkande behandling av barn och elever. Av planen ska det framgå vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. Planen ska även innehålla en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Rindö skola har en plan mot kränkande behandling kallad "Likabehandlingsplan". Planen uppfyller till stora delar kraven på en sådan plan. I planen saknas dock en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts. Vidare saknas rutiner för akuta situationer av kränkande behandling. I den faktagranskning av Skolinspektionens preliminära beslut som görs av Rindö skola hänvisar rektorn i sitt svar till skolans rutiner i mobbningsfrågor. Denna handlingsplan kan dock inte sägas motsvara de krav som ställs på rutiner vad gäller mer akuta fall av kränkande behandling. Bland annat framgår att personalen ska "Samla in konkret information om minst tre specifika mobbningstillfällen", men inte hur personalen ska agera vid enskilda fall av kränkningar.

Mot bakgrund av att planen mot kränkande behandling i övrigt håller god kvalitet bedöms bristerna som mindre allvarliga överträdelser av bestämmelserna för grundskolan. Vaxholms kommun tilldelas därför en anmärkning.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Läsåret 2010/2011 uppnådde enligt nationell statistik mellan 81,8 procent och 100 procent (beroende på delprov) av eleverna i årskurs 3 kravnivån på det nationella ämnesprovet i matematik. I de åtta delproven för det nationella ämnesprovet i svenska varierade resultatet mellan 86,4 procent och 100 procent. Läsåret 2010/2011 fanns inte årskurs 5 på skolan. Därmed finns inga resultat för de nationella proven i årskurs 5.

Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där författningarna inte följs.

Måluppfyllelse och resultat (fritidshemmet)

Vid Skolinspektionens besök uttrycker såväl rektorn som fritidspersonal att arbetet med att se till att verksamheten systematiskt riktas mot de övergripande mål som finns i läroplanen är under utveckling. Rektorn och lärarna menar att man arbetar utifrån de mål som riktas mot verksamheten, bland annat att fritidshemmet ska komplettera utbildningen i skolan. I lärarintervjun framkommer dock att detta sker mer eller mindre medvetet. Skolan har således inte analyserat hur barns förmågor och kunnande förändras i förhållande till fritidshemmets arbete.

Resultat av värdegrundsarbetet

I samtal och intervjuer uppger eleverna att Rindö skola är trygg och att de trivs. Eleverna menar att det alltid finns någon vuxen i närheten och att man kan prata med alla vuxna i skolan om det skulle hända något. Det finns ordningsregler som eleverna har varit med och tagit fram och känner till. I Skolinspektionens samtliga verksamhetsbesök präglas skolklimatet av respektfullhet och öppenhet. Detta bekräftas av såväl skolans egna undersökningar som Skolinspektionens enkät bland elever i årskurs 5. Rektorn beskriver i verksamhetsredogörelsen att man genom elev- och klassråd samt en årligen återkommande trygghetskartläggning har goda möjligheter att såväl förebygga som att upptäcka kränkande behandling och mobbning. Personalen uttrycker att skolan har ett väldigt gott arbete med värdegrund och menar att personalgruppen har ett gemensamt förhållningssätt. I Rindö skola samarbetar fritidspersonalen med elevernas övriga lärare, bland annat genom att delta i klasserna under skolda-

gen. Detta gör enligt såväl fritidspersonalen som övriga lärare bland annat att man har ett gemensamt förhållningssätt vad gäller värdegrundsarbetet. I intervjuer och samtal uppger eleverna på fritids att de känner sig trygga och att de trivs med både sina kompisar och sina lärare.

Beskrivning av Rindö skola

Rindö skola ligger på Rindö i Vaxholms kommun och har vid tiden för tillsynen 131 elever inskrivna i förskoleklass och årskurserna 1-5. Rindö skola har från att ha varit en skola med årskurserna 1-3 och förskoleklass successivt utökats och kommer från och med läsåret 2012/2013 även omfatta årskurs 6. Vid skolan finns också ett fritidshem med 100 barn. Skolans lärare är organiserade i ett arbetslag. För ledningen av skolan ansvarar en rektor.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Jens Pettersson.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Jens Pettersson
Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan

information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Skolinspektionen

Bilaga 2

2012-04-05

14 (15)

Dnr 43-2011:4879

Bilaga 2 existerar ej